

сума оцінок за кожним критерієм скоригованих на коефіцієнт “вагомості” критерію. Далі здійснюється рейтингування постачальників у порядку зменшення підсумкового балу. Для наступного етапу оцінки доцільно залишити лише перші 5-10 постачальників з рейтингу.

Застосування запропонованого підходу до аналізу та вибору постачальників сприятиме підвищенню рівня ефективності управління запасами та матеріальним постачанням.

Павлова А.П., Волощук Л.О.

Механізм обліково-аналітичного забезпечення управління запасами підприємства

Управління являє собою процес цілеспрямованого, систематичного та безперервного впливу підсистеми що керує на підсистему що керується за допомогою загальних функцій управління, що створює замкнений та постійно повторюваний управлінський цикл. Ці загальні функції можуть ототожнюватися з окремими етапами процесу управління, взаємозв'язок яких може бути представлений таким чином (див. рис. 1).

Рисунок 1 – Загальні функції управління.

Як видно, облік та аналіз є загальними функціями та водночас етапами управління.

Облік – це інформаційна система, в якій первинна розрізнена інформація про господарські процеси перетворюються в інформаційні дані (сутності), необхідні для управління господарством, раціонального використання матеріальних, трудових ресурсів, для інших цілей, зумовлених завданнями підприємницької діяльності. Фінансовий (бухгалтерський) облік – це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Система бухгалтерського обліку, завдяки своїй методології здатна пов'язати і узагальнити в єдине ціле господарські засоби та господарські процеси. Тобто, бухгалтерський облік певною мірою утворює економічний каркас системи управління. Як цілісний економічний організм будь-яке підприємство функціонує на основі плану-прогнозу. Забезпечити систему прогнозування і планування необхідними вихідними даними, здійснити суцільний взаємозв'язок та контроль за виконанням накреслених завдань,

дати оцінку результатам роботи можна лише на основі бухгалтерського обліку, що забезпечує взаємозв'язок відображення засобів і процесів господарювання одночасно і в статичній, і в динамічній.

Водночас, ніяке управлінське рішення не приймається без належного аналітичного забезпечення. Аналіз – це філософія обґрунтування управлінських рішень, визначений, логічний підхід до системи управління, у якому повинні гармонійно погоджуватися формалізовані та неформалізовані методи. Методи та моделі аналізу звичайно ґрунтуються або на планових показниках, або на фактичних показниках, визначених за даними обліку.

Отже, обліково-аналітичне забезпечення системи управління на підприємстві є необхідною умовою його ефективності.

Управління запасами має велике значення як у виробничому, так і у фінансовому аспектах. Використання запасів підпорядковане єдиній меті – забезпеченню безперервного процесу виробництва та реалізації продукції. Система управління запасами представляє собою частину загальної системи управління оборотними активами підприємства, що полягає в оптимізації загального розміру й структури запасів товарно-матеріальних цінностей, мінімізації витрат на їх обслуговування та забезпечення ефективного контролю за їх рухом. Зрозуміло, що управління запасами на підприємстві також неможливе без його обліково-аналітичного забезпечення.

Облікове забезпечення управління запасами містить систему бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку запасів, всіх господарських операцій пов'язаних з їх трансформацією та переміщенням, та відображення у фінансовій звітності. Облікові дані щодо стану та руху запасів складають основну інформаційну базу управління запасами на підприємстві.

Аналітичне забезпечення управління запасами ґрунтується на системі підходів, методів та моделей визначення нормативів запасів, оптимальних розмірів замовлень запасів або періодів часу між замовленнями, реальної вартості запасів, структури та динаміки запасів, ефективності їх використання, тощо. Аналітичне забезпечення управління запасами має відповідати вимогам контролю стану, якості, руху та ефективності використання запасів на підприємстві в цілому, та у окремих структурних підрозділах.

Формування на підприємстві механізму обліково-аналітичного забезпечення управління запасами передбачає:

1. розробку практичних методик аналізу стану, руху, якості та ефективності використання запасів з урахуванням специфіки діяльності підприємства, особливостей його виробничої та організаційної структури;
2. удосконалення існуючої організації системи обліку таким чином, щоб вона забезпечувала виконання аналітичних та контрольних функцій системи управління підприємством.